

LATTOMEREN KIRKKO; rukoushuoneesta kirkoksi

Tarja Lehmusjärven kokoaman Lattomerén kirkon 100-vuotishistoriikin pohjalta

FM Nestori Anttila sai isänsä ja muutaman kyläläisen innostumaan ajatuksestaan saada kylään oma rukoushuone. Elettiin vuotta 1894. Rahoitusta kerättiin lahjoituksista ja keräämällä kolehteja. Ensimmäisen lahjoituksen teki Isak Anttila, joka näin sai muutkin innostumaan. Kolehteja kerättiin kinkeri-, raamatunselvitys-, vihkiäis- ja hautajaistilaisuuksissa.

Joulukuussa 1899 kyläkuntakokouksessa päätettiin aloittaa rakentaminen Vihtori Kootan omistamalle maalle. Samalla päätettiin, että rukoushuoneeseen tulee sali, jota käytetään hartaushetkien, kinkereiden ja kiertokoulun toteutumiseksi. Lisäksi rakennetaan kamari ja keittiö kiertokoulun opettajille ja vahtimestarille.

Kuukauden kuluttua valittiin rakennustoimikunta, joka vastasi työn aloittamisesta ja etenemisestä. Työ sujui hyvin talkoovoimin ja jo Mikkelinpäivänä 30.9.1900 huoneisto vihittiin. Nakkilan kirkkoherra Karl Oskar Kraft vihki rukoushuoneen ja toimitti ensimmäisen jumalanpalveluksen. Rakennuksen sisätilat olivat vielä kesken, joten kolehtien ja lahjoitusten keräämistä jatkettiin. Saarnatuolin suunnitteli E.Randell ja se sijoitettiin alttarin keskelle. Penkit saatiin, kun kaksi kyläläistä toi penkin tai maksoi penkin tekopalkan.

Isak Anttila lahjoitti vuonna 1902 papinkapan ja urkuharmoonin. Herran huone omaan kylään saatiin näin valmiiksi.

Vihtori ja Amanda Koota allekirjoittivat v 1914 lahjakirjan. Tontti, jolla rakennus sijaitsi, siirtyi rukoushuoneelle ja erotettiin omaksi palstatilakseen. Samana vuonna tehtiin jo ensimmäiset korjaukset keittiötiloihin. Muutostöitä on vuosien kuluessa tehty monta kertaa. Vuonna 1921 rakennusta laajennettiin ja sisustusta parannettiin. Rahoja kerättiin jatkuvasti ja lainaa saatiin Frans Anttilalta. Tällä tavoin saatiin alttaritaulu. Sen maalasi taiteilija Tausta ja se esittää uppoavaa Pietaria. Samana vuonna saatiin lahjoituksena kirkonkellot, ison kellon lahjoitti Isak Anttila ja pienemmän Josefiina Heinola.

Tuntuvimmat muutokset rukoushuoneella toteutettiin vuonna 1935. Katto uusittiin oman kylän sementtivalimossa tehdyillä sementtikaakeleilla. Sisällä välikatto purettiin. Taitekaton toteutuksella sali saatiin korkeammaksi ja voitiin rakentaa parvi, johon tuli 60 istumapaikkaa. Urkuharmooni siirrettiin myös parvelle ja se muutettiin sähköllä toimivaksi. Isak Anttila oli ”keksijä” ja rakensi pölynimurista moottorin soittokoneeseen. Saarnastuoli siirrettiin alakerrassa harmoonin paikalle. Muutokset olivat niin suuria, että Nakkilan kirkkoherra Antti Perheentupa avustajanaan Ulvilan kirkkoherra A. Halla-Seppä toimitti rukoushuoneen uudelleen vihkimisen.

Vuonna 1954 rukoushuone vihittiin kirkoksi. Samana vuonna tehtiin suunnitelma rakennuksen laajentamiseksi. Koko vuosikymmen oli muutosten aikaa. Ikkunoita ja lämmitysjärjestelmiä uusittiin. Katon ja lattian eristystä parannettiin. Puuristi korvattiin kuparipäälysteisellä ristillä. Kirkko sai ulkomuodon, joka on säilynyt meidän päiviimme saakka.

Pikku parannuksia tehtiin jokaisella vuosikymmenellä, mutta seuraavat suuret muutokset toteutettiin 1990-luvulla. Vesi- viemäri ja WC tilat saatiin rakennukseen. Päiväkerholaiset pääsivät kirkolle. Työtä suunnitteli ja valvoi Kaarlo Randell ja toteutettiin talkootyönä. Vuosikymmenen lopussa suunniteltiin mittavia muutoksia lattioihin, penkkeihin ja urkujen paikkaan. Museovirasto suositteli, ettei taitekattoa, panelointia, parveketta eikä penkkejä olisi syytä muuttaa. Ne olivat säilyttäneet alkuperäiset iäkkäät piirteensä erityisen hyvin. Suosituksen perusteella ainoastaan lattian pintamateriaalina olevat levyt poistettiin ja kirkon ilme säilyi entisenä.

Referaatin laati Ritva Kasvinen